

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 20530-05-20 טייקאייר ישראל בע"מ ואח' נ' לוי

לפני: כבוד השופט אילן ש' שילה

המערערים (משיבים שכנגד): 1. טייקאייר ישראל בע"מ

2. עמי מזרחי

3. אודי יוסף

ב"כ עו"ד מוטי שחר

נגד

המשיב (מערער שכנגד):

חגי לוי

ב"כ עו"ד סער גרשוני

פסק דין

ערעור וערעור שכנגד על פסק דינו של בית משפט השלום בפתח תקווה (כב' השופטת מ' כפיר), מיום 7.2.20 (ת"א 44048-04-18) [פורסם בנבו]. בפסק הדין קיבל בית המשפט תביעה בגין הוצאת לשון הרע שהגיש המשיב נגד המערערים, וחייב את המערערים בפיצויים בסכום של 100,000 ₪ ו"בהוצאות התובע בסך כולל של 20,000 ₪".

הערעור העיקרי מופנה כלפי עצם הקביעה בדבר אחריותם של המערערים להוצאת לשון הרע, ולחלופין כלפי שיעור הסכום שנפסק; הערעור שכנגד מופנה כלפי שיעור הפיצוי, כשלטענת המשיב היה על בית המשפט לפסוק סכום גדול יותר.

רקע

המערערים מס' 2 ומס' 3 הם בעלי השליטה במערערת מס' 1 ("החברה"), שעוסקת בשיווק סיגריות אלקטרוניות. המשיב הוא רופא מומחה בתחום בריאות הציבור ויועץ לאגודה למלחמה בסרטן, שחוות דעתו היא כי גם סיגריות אלקטרוניות מזיקות לבריאות.

ביום 21.1.18, שודרה בטלוויזיה כתבה שעסקה בנושא מיסוי סיגריות שבה הופיעו נציגי המערערים. לקראת סיומה של הכתבה הוקרן סרטון, שהוקלט מראש, שבו הביע המשיב את עמדתו כי הסיגריות האלקטרוניות מזיקות לבריאות ויש למסותן. חלפו יומיים והנתבעים פירסמו בדף הפייסבוק של החברה רשומה ("פוסט") שבה טענו כי הכתבה הייתה מגמתית ורצופת שקרים. בין השאר הביעו המערערים התנגדות לדברי המשיב, תוך שהם מייחסים לו מעשי שחיתות וקבלת שוחד מחברות תרופות שהסיגריות האלקטרוניות פוגעות בהכנסותיהן. באשר למשיב נאמר שם: "אחד מהמושחתים הגדולים בתעשיית הבריאות בישראל – ד"ר חגי לוי בכבוד ובעצמו ... הגיע הזמן שנגלה מי הוא הדוקטור המושחת שמשרת את חברות התרופות". רשומה נוספת פרסמו הנתבעים ביום 29.1.18 שבה כתבו: "... אחד המושחתים הגדולים שידעה

מערכת הבריאות בישראל – מר חגי לוי השקרן. לרשומה זו הוסיפו הנתבעים תמונה של המשיב, שמעליה נכתב "שקרן מושחת!", והוסף הכיתוב "FAKE NEWS". ביום 31.1.18 פרסמו הנתבעים רשומה נוספת, שקושרה לתכנית טלוויזיה אחרת שבה הופיע המשיב. כך נאמר שם: "מר חגי לוי 'הדוקטור' ... ממשיך בגיבוי השטויות שלו ואומר 'שחברות הטבק רוכשות את חברות הסיגריות האלקטרוניות', ולכך הגיב המערער מס' 2 במלים "האגודה למען הסרטן וכמובן ה'דוקטור' המהולל לא מפסיקים עם רצף השקרים ... הציבור אינו מטומטם בניגוד אליהם". כן הגיב מערער מס' 2 לתגובה של אדם אחר: "טובי החוקרים' מדובר בעוד רופא שאיבד את שבועת הרופא עבור עגל הזהב שלו".

ביום 4.2.18 פנה המשיב למערערים, באמצעות בא כוחו, בדרישה להסרת הרשומות, להתנצלות ולפיצויים. הדרישה לא נענתה ובמקום זאת, ביום 19.3.18, לאחר תכנית ראיונות נוספת בטלוויזיה שבה התראיין המשיב, שיתפו המערערים בדף הפייסבוק של החברה רשומה עם קישור לאותה כתבה וכתבו: "ושוב דוקטור שקרן לוי ממשיך בעבודת הלובינג שלו עבור חברות התרופות יחד עם האגודה למען הסרטן, כשלא נשאר כבר איך לשקר אז קוראים לזה 'גאדג'ט' ... עלובי החיים בהתגלמותם פשוט בדיחה".

בנסיבות אלו הגיש המשיב את התובענה לבית משפט קמא, כשהוא תובע פיצויים בגין לשון הרע בסכום של 300,000 ₪.

פסק הדין נושא הערעור

בבית משפט קמא לא הייתה מחלוקת באשר לעצם הפרסומים, אולם המשיבים טענו שאין מדובר בלשון הרע, והוסיפו וטענו להגנות אחדות וביניהן אמת בפרסום ותום לב. שאלה נוספת שעמדה לדין הייתה אחריותו של המערער מס' 3.

בפסק דין מפורט ומנומק דן בית המשפט בכל טענות המערערים ודחה אותן אחת לאחת. בית המשפט מצא, ולא יכול היה למצוא אחרת, כי האמירות של הנתבעים שכינו את המשיב "מושחת" ו"שקרן", או שייחסו לו לקיחת שוחד, עולות כדי הוצאת לשון הרע. נדחתה טענת המערער מס' 2 כי לא הבין את משמעות המילה "מושחת". לאחר מכן דחה בית המשפט את טענות הנתבעים באשר לאמת בפרסום, לתום לב, להגנה על עניין אישי וכשר שלהם, להגנה של הבעת דעה על נושא תפקיד ציבורי ועוד. בית המשפט מצא כי המערער מס' 3 אחראי אף הוא לפרסומים, בהיותו בעל מניות ומנהל בחברה וכאחריות אישית, בין השאר מכוח הוראת **ס' 11(א) לחוק איסור לשון הרע** ("החוק"), כאחראי על "אמצעי תקשורת" - צירוף מלים הכולל גם אתרי פייסבוק.

בבואו לפסוק את הפיצוי עמד בית המשפט על שיקולים לפסיקת שיעור הפיצוי, ובסופו של דבר חייב את המערערים בפיצויים בסכום של 100,000 ₪.

הערעור

בערעור חזרו המערערים על טענותיהם בבית משפט קמא, תוך שטענו לשגיאות אלו ואחרות בפסק הדין. כן טענו המערערים כי יש להקטין שיעור הפיצוי. המשיבים תמכו בפסק הדין אך ערערו, במסגרת הערעור שכנגד, על שיעור הפיצוי כשהם טוענים שיש להגדילו כדי סכום התביעה.

דיון והכרעה**הערעור העיקרי**

לאחר שמיעת הפרקליטים ועיון בטענות ובחומר שבפניי, אני סבור כי אין מקום לדחות את הממצאים העובדתיים שנקבעו בפסק הדין, אלו תומכים במסקנה המשפטית שאליה הגיע בית המשפט באשר לאחריות המערערים, ולא גיליתי בפסק הדין טעות שבחוק בסוגיית חבותם של המערערים בגין הוצאת לשון הרע. שונים פני הדברים באשר לקביעת בית המשפט בדבר שיעור הפיצוי, ואדון בסוגייה זו במסגרת הדיון בערעור שכנגד.

הערעור שכנגד

בית משפט קמא שקל את השיקולים העיקריים באשר לשיעור הפיצוי הראוי. בין היתר שקל בית המשפט את חומרת הפגיעה והיקפה, את תפוצת הפרסומים ודבקות המערערים באמירות הפוגעניות בלי שחזרו בהם מהן, את אופי הצדדים והתנהגותם, את סירובם של המערערים להתנצל התנצלות כנה, ואת עמדתו של הנתבע מסי' 2 במהלך הדיון בבית המשפט כאשר טען כי הפירסומים שהמערער שקרן ומושחת הם אמת. עוד ציין בית המשפט כי המערערים פירסמו את האמירות השונו ביישוב הדעת ומתוך מחשבה, ואף שיתופן של הרשומות נעשה במגמה להגביר את תפוצת הפרסומים. פרסום אחד נעשה לאחר משלוח מכתב ההתראה, והמשיבים המשיכו בפרסומים גם לאחר הגשת התביעה, ולאחר הגשתה אף הוסיפו ופרסמו אמירות פוגעניות נוספות שבהן כינו את המשיב "צורר ענף האידוי בישראל".

סבורני כי בבואו לשום את סכום הפיצויים הראוי שקל בית משפט קמא שיקולים ראויים, אך לא נתן משקל מספיק להצטברותם, ולכך שהפירסומים נעשו בכוונה לפגוע. הנסיבות מראות בבירור שהפירסומים נעשו במזיד, ובית משפט קמא אף ציין בפסק דינו כי הפרסומים נעשו בחוסר תום לב (ס' 60), ביישוב הדעת (ס' 94), אגב שיתוף הרשומות המכפישות כדי להגדיל את תפוצת הפרסומים (ס' 95) והמערערים אף המשיכו בפרסומים במהלך המשפט. סכום הפיצוי שפסק בית משפט קמא אינו מתיישב עם מכלול השיקולים הראויים ועם סכומי הפיצוי הסטטוטורי, ללא הוכחת נזק (ס' 7א לחוק). סכום הפיצוי הסטטוטורי הוא 50,000 ₪, ובמקרה של פרסום בכוונה לפגוע 100,000 ₪, ושניהם בצירוף הפרשי הצמדה מאז חודש נובמבר 1998 (מועד כניסתו לתוקף של תיקון מס' 6 לחוק) המביא לסכומים של כ-70,000 ו-140,000 ₪. אמנם בית המשפט רשאי לפסוק סכומים פחותים מאלו, אלא שבדרך כלל וכמובן בהתחשב בנסיבות המיוחדות של כל מקרה ומקרה, בבוא בית המשפט להתחשב במי שהוציא לשון הרע ולהפחית מסכומים אלו, עליו להביא בחשבון את הוראת ס' 19 לחוק. הוראה זו מנחה את בית המשפט לברר את השאלות האלה: האם הפרסום חזר על דברים שכבר נאמרו? האם המפרסם האמין באמת שבפרסום? האם המפרסם לא התכוון לפגוע? והאם התנצל על הפרסום בדרך שהתווה המחוקק (ס' 19(4) לחוק). לגבי המערערים דנן יש להשיב בשלילה לכל אחת מהשאלות הללו.

לאור כל השיקולים, ולאחר עיון בפסקי הדין השונים שהביאו הפרקליטים, כל אחד בהתאם לטענותיו, סבורני כי פיצוי הולם במקרה זה צריך לעמוד על לפחות 200,000 ₪.

לסיכום

התוצאה היא שהערעור העיקרי נדחה והערעור שכנגד מתקבל. אני מחייב את המערערים (המשיבים שכנגד) לשלם למשיב (המערער שכנגד), במקום הסכום של 100,000 ₪ שפסק בית משפט קמא, סכום של 200,000 ₪. התשלום תוך 30 יום.

המערערים ישאו באגרת הערעור שכנגד וכן בשכ"ט עו"ד של המשיב בערעור ובערעור שכנגד בסכום של 30,000 ₪.

המזכירות תעביר את הפיקדון שהפקידו המערערים למשיב על חשבון צו ההוצאות.

ניתן היום, ט"ו בשבט תשפ"א, 28 בינואר 2021, בהעדר הצדדים.

אילן ש' שילה, שופט עמית

-
אילן ש' שילה 54678313-/
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה